سیستم ۱-۳-۲-۴؛ شیوه‌ای که در حال حاضر توسط بسیاری از باشگاه‌های بزرگ جهان فوتبال به اجرا گذاشته می‌شود

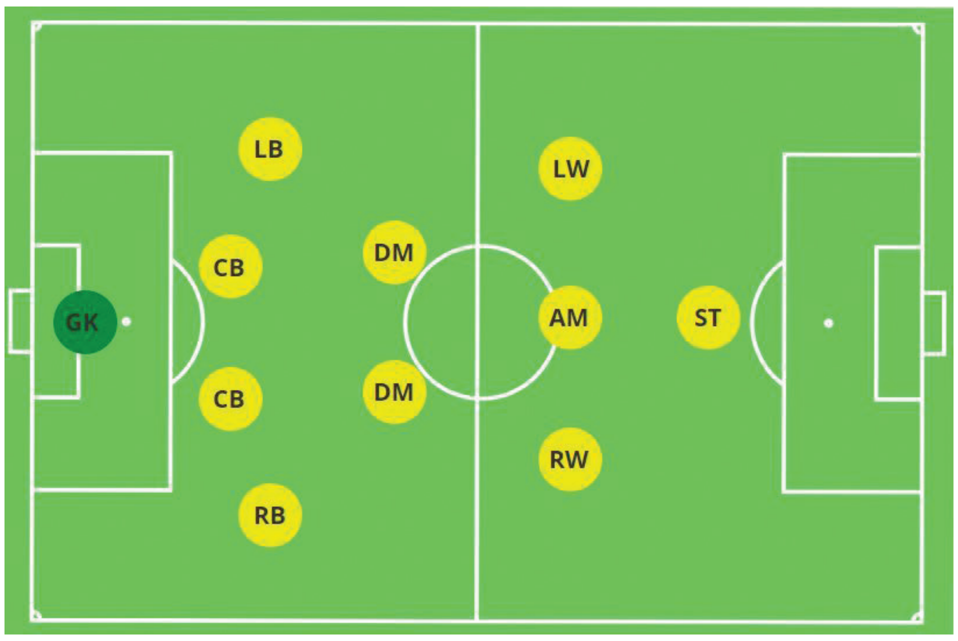

سیستم ۱-۴-۱-۴؛ این مدل شکلِ دیگری از چیدمان ۱-۵-۴ است ولی چندان مورد استفاده قرار نمی‌گیرد

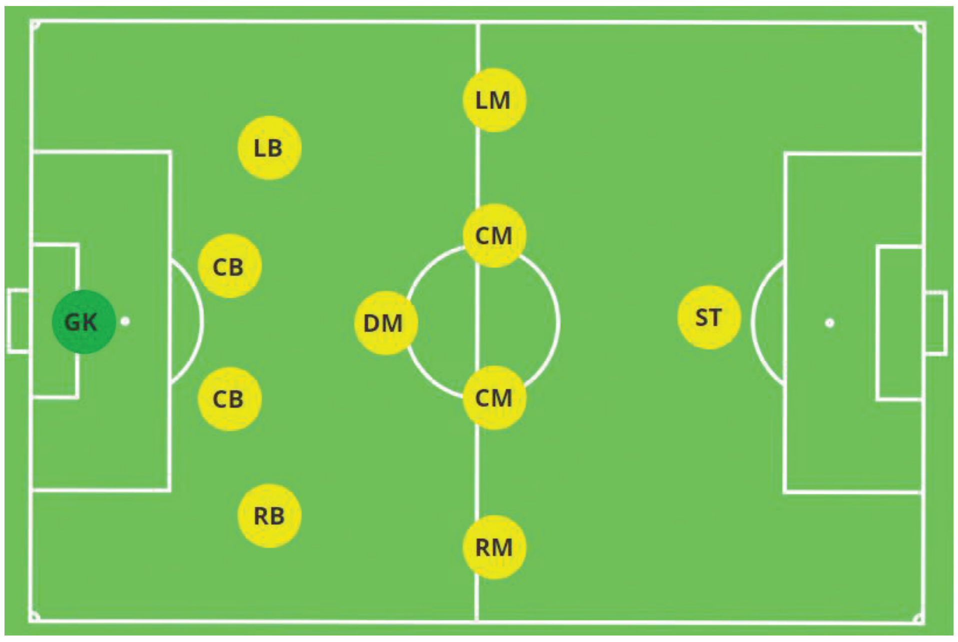

ترکیب‌شان می‌بینند، به خلاقیتِ آنها بهای بسیار می‌دهند و در نتیجه می‌توانند به خوبی از این چیدمان بهره جویند.

نقاط قوت

استفاده از دو مهاجم در عرضِ زمین باعث می‌شود که مدافعان کناری تیم حریف، از نفوذهای پیاپی و اضافه شدن به فاز هجومی منصرف شوند و عقب‌تر از همیشه بازی کنند. این امر به شدت جهت کاهش زهر حملات رقیب کارآمد و مفید است. استفاده از سه هافبک در کمربند میانی میدان نیز یکی از نقاط قوت این سیستم به حساب می‌آید؛ جایی که یکی از این سه هافبک بیشتر مشغول به انجام وظایف دفاعی است و دو هافبک دیگر به حفظ توپ و بازیسازی‌های متعدد می‌پردازند تا مهاجمین تشنه خود را سیراب کنند. ضمن اینکه حفظ توپ توسط این سه هافبک، به مدافعان کناری تیمِ خودی این فرصت را می‌دهد تا در مواقع لزوم با خیالی آسوده وَ فراغ بال به فاز هجومی تیم اضافه شوند. این سیستم می‌تواند در یک چشم بهم زدن و به راحتی به سیستم ۱-۴-۱-۴ نیز تغییر شکل دهد؛ سیستمی که تیم را در فاز دفاعی تقریباً نفوذناپذیر می‌سازد.

نقاط ضعف

برای استفاده از چیدمان ۳-۳-۴ و موفقیت با آن، به بازیکنانی که از قدرت تفکر سریع برخوردارند و در جایگیری و پخش توپ باهوش عمل می‌کنند، نیاز مبرمی خواهید داشت. مهاجم هدف تیم نیز مسئولیت بالایی دارد چرا که باید با حفظ توپ، زمان بخرد تا مهاجمان کناری به خط حمله اضافه شوند. این در حالی است که در جهان فوتبال مهاجمان کم‌شماری پیدا می‌شوند که از پس این نقش به خوبی برآیند.

ضمن اینکه لازمه موفقیت این چیدمان، داشتن هافبک‌های دفاعی در کلاس جهانی است. در طول سالیان گذشته تیم‌هایی که با سیستم ۳-۳-۴ به موفقیت رسیده‌اند همگی هافبک دفاعی‌های بزرگی در اختیار داشتند؛ از «کلود ماکه‌له‌له» و «خاویر ماسچرانو» گرفته تا «سرخیو بوسکتس» و «کاسیمیرو». هافبک‌هایی که هنگام اضافه شدن هافبک‌های کناری خود به فاز هجومی تیم، به تنهایی قادر به محافظت و پشتیبانی از خط دفاعی بوده‌اند. به بیانی ساده‌تر؛ در صورت عدم عملکرد مناسب مهاجم مرکزی و هافبک دفاعی، احتمال موفقیت این سیستم بسیار پایین است و تیم با ناکامی‌های سنگین روبه‌رو خواهد شد.

این چیدمان مقابل چه سیستم‌هایی برتری دارد؟

پاسخ ساده است؛ اگر رقیب از سیستم ۲-۴-۴ استفاده می‌کند با خیال راحت تیم‌تان را با چیدمان ۳-۳-۴ راهی میدان کنید. بهره‌مندی از یک هافبک بیشتر در خط میانی، برتری خاصی به ۲-۴-۴ نمی‌بخشد ولی در عوض برگ برنده را در کنارین به ۳-۳-۴ واگذار خواهد کرد.

سیستم ۱-۳-۲-۴

در زمانِ کشف این سیستم مشخص بود که چنین چیدمانی خیلی زود مورد استفاده بسیاری از باشگاه‌های حاضر در لیگ‌های حرفه‌ای قاره سبز قرار خواهد گرفت، شیوه‌ای که در حال حاضر توسط بسیاری از باشگاه‌های قدر و بزرگ جهان فوتبال به اجرا گذاشته می‌شود. این سیستم به طور خاص مورد توجه ویژه تیم‌های حاضر در لیگ انگلیس قرار گرفته؛ از لیگ برتر گرفته تا چمپیونشیپ. ضمن اینکه این چیدمان در لیگ‌هایی همچون بوندس‌لیگا و لالیگا نیز سال‌هاست که کارآمدی خود را به اثبات رسانده است.

نقاط قوت

پاسکاری‌های متعدد در بین اضلاع یک ذوزنقه در میانه میدان بدون هیچ شکی مؤثرین شیوه برای فروپاشی استحکام دفاعی رقیب خواهد بود. این همان ویژگی منحصر بفردی است که چیدمان ۱-۳-۲-۴ به شما هدیه می‌دهد. موقعیتِ دو هافبک مرکزی در کمربند میانی مستطیل سبز در کنار ۳ هافبک تهاجمی که ۲ نفرشان از جناحین رقیب را تحت فشار می‌گذارند و دیگری از مرکز به قلب حریف می‌زند، برتری برای شما به ارمغان خواهد آورد. در این سیستم شما می‌توانید در مواقع لزوم در زمانِ حمله، خیلی راحت به ۲-۴-۴ تغییر شکل دهید تا یک مهاجم دیگر را به عنوان هدف در قلب رقیب شناسایی کنید. ضمن اینکه در چیدمان ۱-۳-۲-۴ مدافعین کناری نیز بسیار ساده‌تر از سایر سیستم‌ها می‌توانند به فاز هجومی تیم اضافه شوند و حریف را در یک سیاه‌چالِ تاریک گرفتار سازند. این انعطاف‌پذیری باعث افزایشِ مهره‌های هجومی و پتانسیل‌های گلزنی می‌شود، به ویژه در مواقع شکل‌گیریِ ضدحملات. اتفاقی که قطعاً می‌تواند هر رقیبی را به زانو درآورد. نکته دیگر اینجاست که با وجود چنین چیدمان تهاجمی و تشنه‌ای برای گلزنی، مهاجم هدف نیز قطعاً در موقعیت‌های متعدد گلزنی قرار خواهد گرفت که این امر نیز می‌تواند بر جذابیت‌های استفاده از این شیوه بیفزایید.

نقاط ضعف

کاهش قدرت بدنی در طول ۹۰ دقیقه در بعضی مواقع مشکلاتِ زیادی را برای تیم در این چیدمان پیش می‌آورد. کاهش قدرت بدنی باعث خواهد شد که مدافع پیش‌تاخته نتواند به موقع به جایگاه اصلی خود در خط دفاعی برگردد و رقیب با استفاده از فضای خالی پشت سر او، زهر خود را بریزد.

از طرف دیگر همانطور که گفتیم در این سیستم، بازیکنان فاز هجومی برای به زانو در آوردنِ رقیب مدام در حال حرکت هستند و در عین وظایف هجومی، وظایفِ تدافعی زیادی نیز دارند. از جمله انجام پرسینگ از یک‌سوم دفاعی حریف که مانع شکل‌گیری حملات رقیب خواهد شد. حفظ سرعت و شادابی در طول ۹۰ دقیقه با چنین ریتم بالایی قطعاً امری دشوار و چالشی حیاتی برای تیم خواهد بود. برای درک بهتر این موضوع کافی است از این زاویه به ماجرا نگاه کنید؛ مهره‌های هجومی جنب‌وجوش خود را از دست داده‌اند و رقیب را در زمین خودی تحت فشار جدی نمی‌گذارند. توپ به راحتی در زمین به گردش در می‌آید و رقیب می‌تواند بدون زحمتی چشمگیر کنترل میانه میدان را در دست گرفته و حملات خود را پی‌ریزی کند. در چنین مواقعی قطعاً سرمربی و مهره‌های فاز هجومی تیم با هم به مشکلات عدیده‌ای برخورد خواهند کرد؛ درست همانند آنچه بین «ژوزه مورینیو» و «کریستیانو رونالدو» در رئال مادرید شاهدش بودیم. در آن زمان فوق‌ستاره پرتغالی علاقه‌ای به شرکت در کارهای تدافعی تیم نداشت و تمرکز خود را به طور کامل به فرو ریختن دروازه رقیب معطوف کرده بود. با این وجود آقای خاص اصرار داشت که CR7 باید به وظایف خود در این سیستم عمل کند.

این چیدمان مقابل چه سیستم‌هایی برتری دارد؟

چه می‌توان گفت؟ این سیستم در صورت اجرای صحیح هم می‌تواند ۲-۴-۴ را در هم بشکند و هم توانایی خرد کردنِ ۳-۳-۴ را دارد. در چیدمان ۱-۳-۲-۴ شما به راحتی قادر به شکستن لایه‌های مختلف تیم نخواهید بود اما این قدرت را خواهید داشت تا با اجرای صحیح دستورات مربی، حریف را وادار به اشتباه کنید.

سیستم ۱-۵-۴ و (۱-۴-۱-۴)

تیم‌هایی که در مراحل حذفی به دنبال عدم قبول شکست هستند، از این چیدمان استفاده می‌کنند؛ سیستمی که تمرکزش روی اجتماع هافبک‌ها برای حفظ توپ و عدم اجازه به حریف برای بازیسازی است. البته که برتری‌های دفاعی این روش با کم زهر بودن آن در کارهای تهاجمی جبران می‌شود! اجرای حملات غیرمنتظره و غافلگیرکننده با استفاده از چنین سیستمی به حدی دشوار است که حتی می‌توان آن را «مأموریتی غیرممکن» خواند. دو هافبک کناری در این ترکیب برای جلوگیری از تهدید مدافعان کناری حریف مورد استفاده قرار می‌گیرند نه برای اضافه شدن به فاز هجومی. در نتیجه مهاجم هدف در چنین سیستمی در اغلب زمان‌های بازی نباید چندان به حمایت هم‌تیمی‌های خود دل‌خوش باشد. سیستم ۱-۴-۱-۴ نیز شکلِ دیگری از چیدمان ۱-۵-۴ است ولی چندان مورد استفاده قرارَ نمی‌گیرد. در فوتبال امروز تاکتیک ۱-۵-۴ با بهره‌مندی از سه هافبک در میانه میدان بیشتر مورد توجه قرار گرفته است.

نقاط قوت

با استفاده از هافبک‌های پرتعداد، تیم‌هایی که از سیستم ۱-۵-۴ استفاده می‌کنند از مالکیت توپ بالا در اکثر اوقات مسابقه لذت خواهند برد. گاهی اوقات آن تک مهاجم هم به خط هافبک اضافه می‌شود تا تیم با چیدمان ۰-۶-۴، تک‌تک دقایق بازی را برای حریفِ جویای گل، به جهنمی سوزان و عذاب‌آور تبدیل کند. البته که کارهای هجومی هم در این ترکیب قابل دسترسی است؛ در مواقع لزوم دو هافبک کناری با اضافه شدن به خط حمله می‌توانند چیدمانِ تیم را به ۳-۳-۴ تغییر دهند. جالب است بدانید که گاهی برخی از تیم‌ها که با سیستم ۳-۳-۴ پا به میدان گذاشته‌اند، پس از زدنِ گل برتری و پیش افتادن از رقیب، جهت حفظ نتیجه مسابقه تغییر شکل داده و به چیدمان ۱-۵-۴ روی می‌آورند.

نقاط ضعف

با توجه به تمرکز بالای تیمِ روی خط هافبک، احساس جدا افتادن از هم‌تیمی‌ها اکثراً بر تنها مهاجم تیم غالب خواهد شد. هافبک‌های تیم در این ترکیب نیز اغلب آماده اضافه شدن به خط حمله نیستند. اگر تیمی که این چینش را دارد گل نخست بازی را دریافت کند، قطعاً اتفاق تعجب‌آوری است. با توجه به آرایش بازیکنان در این چیدمان، ضد حمله زدن کار سختی خواهد بود. تک‌مهاجم تیم باید به تنهایی بار حملات را روی دوش بکشد و با حفظ توپ برای هافبک‌ها زمان بخرد که آنها به خط حمله اضافه شوند که این مسأله باعث می‌شود مدافعان حریف به جای خود بازگردند.

این چیدمان مقابل چه سیستم‌هایی برتری دارد؟

باید هدف تیم مشخص شود. حفظ نتیجه؟ عدم قبول شکست؟ اگر این باشد چیدمان ۱-۵-۴ با هافبک‌های پرتعداد خود می‌تواند برنامه اکثر سیستم‌های موجود را به بن‌بست برساند. به ویژه چیدمانِ ۳-۳-۴ را چرا که این قدرت را دارد که مهاجمان نفوذیِ در ۳-۳-۴ را از کار بیندازد و باعث فروپاشی دفاعی و هجومی رقیب شود.

سیستم ۲-۵-۳

بگذارید در این خصوص بسیار شفاف سخن بگوییم؛ این سیستم، چیدمان محبوب در ایتالیا و سرمربی‌های سرزمین چکمه است. سیستمی که به وینگ‌بک‌هایی آماده که توانایی‌های تاکتیکی بالایی دارند، نیازمند است. سیستمی که توسط «آنتونیو کونته» مورد استفاده قرار گرفت و چلسی را به مقام قهرمانی در لیگ برتر انگلیس در فصل ۱۷-۲۰۱۶ رساند. چیدمانی که توسط همین مربی در فصل ۲۰-۲۰۱۹ در باشگاه اینتر به اجرا گذاشته شد و برای اولین بار رقابت برای کسب عنوان قهرمانی را به دو هفته پایانی کشاند.

نقاط قوت

اگر قصد توقف ضد حملات حریف را دارید به طور قطع استفاده از سیستم ۲-۵-۳ انتخاب هوشمندانه‌ای است. سه دفاع در این سیستم باید هماهنگی خوبی با هم داشته باشند تا برابر حملات حریف ایستادگی کنند. دو وینگ‌بک هم با بازگشت به زمین خودی، از نفوذ وینگرهای حریف جلوگیری به عمل می‌آورند. ضمن اینکه دستورات دفاعی با کمک هافبک دفاعی تیم به خوبی انجام می‌شود تا حملات حریف نتیجه نداشته باشد. این سیستم نه تنها مانع خوبی برای ضدحملات حریف به حساب می‌آید بلکه به خوبی نیز تیم را برای انجام و اجرای ضد حملات برق‌آسا آماده می‌کند؛ سه هافبک در مرکز زمین و دو وینگ‌بک در کناره‌ها به اجرای چنین سناریویی یاری می‌رسانند تا تیم، حملات زهرداری داشته باشد.

نقاط ضعف

پیچیدگی ترکیب خصوصاً هنگام پوشش هم‌تیمی‌ها و آغاز حملات، نیازمند بهره‌مندی تیم از بازیکنان خاص است. در خط دفاع هم یکی از سه مدافع باید قدرت بازیسازی بالایی داشته باشد و دو نفر دیگر در یارگیری نفر به نفر، بی‌نقص و بسیار توانمند باشند. استفاده از دفاع منطقه‌ای هم در این چیدمان قابل اجراست اما نیازمند بازیکنان بسیار باهوش در جاگیری و البته سریع است. عدم بهره‌مندی از چنین بازیکنانی، استفاده از دفاع منطقه‌ای را بسیار سخت خواهد کرد.

این چیدمان مقابل چه سیستم‌هایی برتری دارد؟

با سیستم ۲-۵-۳ شما می‌توانید با صبوری استحکام چیدمان ۱-۵-۴ را درهم بشکنید. در این دو سیستم تعدادَ هافبک‌ها با هم برابر است اما در فاز هجومی برتری نزدِ ۲-۵-۳ خواهد بود. وجود یک مهاجم بیشتر می‌تواند موجب ایجاد خطرات بیشتر روی دروازه حریف و در نتیجه تحمیل شکست به رقیب شود.

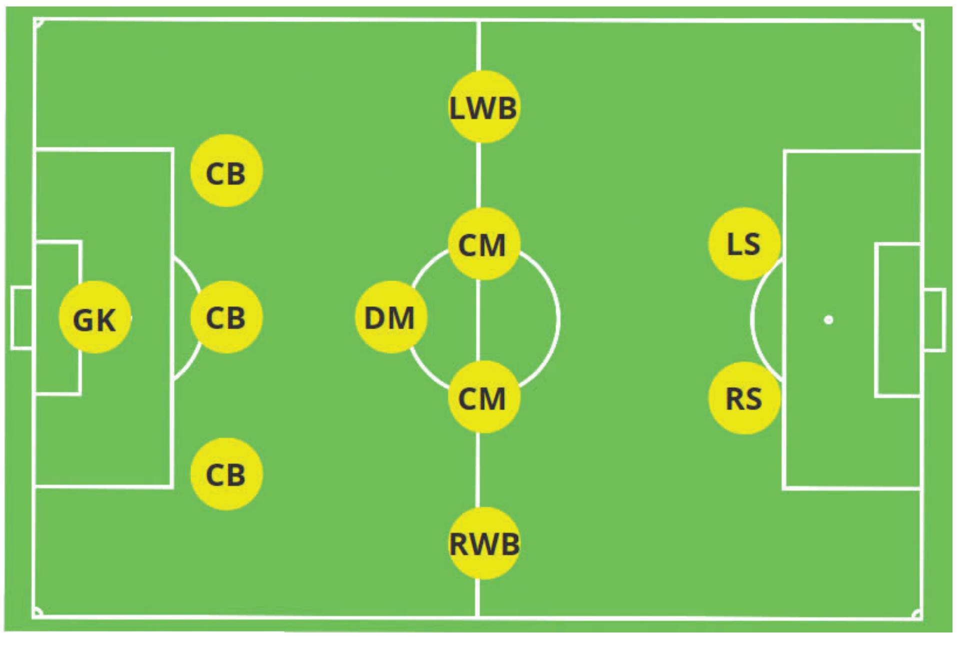

سیستم ۲-۵-۳؛ این سیستم، چیدمان محبوب در ایتالیا و سرمربی‌های سرزمین چکمه است